

168.

Tarto ma=rahwa

Kalender

ehf

Täht=ramat

1821

Ujastaja päle, perran meie

Jhsanda Jhesusse Kris=usse

Sündimist.

Tartun.

Trükkitu ja müüwa Schönman

Sest sani kui meije Isfand Jesus Kristus om sündinu, om	1821.
Sest sani kui ilm om lodu, om	5770.
— — kui Moskwa liin nakkati ehhi- tama	674.
— — kui püssi-rohto eddimält nak- kati prukima	479.
— — kui ramatuid nakkati trükkima	381.
— — Lutterusse õig. ülleswõtmisest	304.
— — kui Moskwa linan eddimän- ne hobbe rubla. tüf lödi	167.
— — kui eddimänne suur koolm. olli	164.
— — kui suur nälg olli	126.
— — kui Peterburgi liin nakkati ehhitama	118.
— — kui tõine suur koolminne olli	111.
— — kui Liwlandi -ma wenne wal- litsusse alla sai	111.
— — kui meije armolik Keisri Herra Aleksander Pawlowitsch om sündinu	44.
— — kui Temma nakkanu wallitsema	21.
— — kui Tartu linan suur kool säeti	12.

Talwiste pühha ja paasto puhhapäiwa wah-
hel om 8 nädalid ja 1 päiw.

Tähtide selletamine.

- noor ku.
- D eddimänne werend.
- ☀ täüs ku.
- C perramenne werend.
- p. perrast, perran.
- p. l. päle lounat.
- e. l. enne lounat.
- f. fel.
- M. Minuti.
- P. Pühha.
- h. Hommung.
- d. Oddang.

Januari ehk wastse ajastaja ku

1 wastse ajastaja P		AA	Amwitago Jummal
Jofep lagganey Egipti male. Matt. 2, 13.			
2	Pühhap	AA	P. p. wastf. ajastajis
3	Cespäim	AA	Set Rahholik ilu
4	Loisip.	AA	Metusala hommungul
5	Kolmap.	AA	Simeon pilwe allune
6	Neljap.	AA	3. Runninga P ☉ f., 8, 47 M.
7	Kede	AA	Melfior ☉
8	Poolp.	AA	Erhart ☉ öö omma kül-
Jesús 12 ajastaiga wanna. Luk. 2, 41.			
9	Pühhap.	AA	1. P. p. 3 R. P. ma kenge
10	Cespäim	AA	Paawli P. louna
11	Loisip.	AA	Higinus tuul
12	Kolmap.	AA	Rein ja lumme
13	Neljap.	AA	Metje armolikko Keiseri Prokowo Elisabet Aleksiewna sündimise päiw.
14	Kede	AA	Robert ☉ f., 11, 12 m.
15	Poolp.	AA	Beliks ☉ saddo. ☉
Casa Kana linan. Jaan 2, 1.			
16	Pühhap.	AA	2. P. p. 3 R. P. taiwas
17	Cespäim	AA	Tõnnise P. om selge.

Sel kuul om 31 päiwa.

18	Loisip.	AA	Ewraim wäega
19	Kolmap.	AA	Sara külmu tuul.
20	Neljap.	AA	Wob. Sebast. Pilwe
21	Kede	AA	Meta ☉ f. 8, 14 M.
22	Poolp.	AA	Emerentsia ☉ tousewa ö.

Piddali többine nink pämihe sullane. Matt. 8, 1.

23	Pühhap.	AA	3. P. p. 3 R. P. hommungu-
24	Cespäim	AA	Timoteus ne tuul
25	Loisip.	AA	Paawli ümb. rahholik ilm
26	Kolmap.	AA	Hans ja
27	Neljap.	AA	Krisostomus parras külmu
28	Kede	AA	Karel ☉ f. 12, 24 m.
29	Poolp.	AA	Samuel ☉

Jesúsom laiva pääl. Matt. 8, 23.

30	Pühhap.	AA	4. P. p. 3 R. P. ku otsant.
31	Cespäim	AA	Virgilius

1.	Januar.	tousep päim	f. 8, 23 M.	lät lojale	f. 3, 3 M.
10.	---	---	f. 8, 9 M.	---	f. 3, 51 M.
20.	---	---	f. 7, 19 M.	---	f. 4, 11 M.

Vebruari ehk Kiiunla. ku

1	Tõisip.		Pirrit	kange kül- m.
2	Kolmap.		Kiiunla päiv	Zuul künap atlasti.
3	Neljap.		Parnabas	
4	Kede		Beronika	
5	Poolp.		Agata	☉ f. 2, 3 m. h.

Tõteggia wina mäen. Matt. 20, 1.

6	Pühhap.		9 P. enne lihhawõtte	
7	Cespäiw		Rikard	pehme ilm
8	Tõisip.		Salomon	
9	Kolmap.		Apollonia	pilwe allune,
10	Neljap.		Pauline	ja
11	Kede		Konstanzia	
12	Poolp.		Karolina	wessi kül- m.

Külwja nink mitmesuggutse põllo. Luk. 8, 4.

13	Pühhap.		8 P. enne lihh.	☉ f. 7, 12 m. h.
14	Cespäiw		Walentin	Ilm künas
15	Tõisip.		Kotthelw	jälle külmale,
16	Kolmap.		Juliana	selge
17	Neljap.		Eurofina	päiwa.

Sel kuul om 28 päiwa.

18	Kede		Põri päiw	õuna
19	Poolp.		Sufanna	tule

Jesus kulutap omma kannarust. Luc. 18, 31.

20	Pühhap.		Paasto P. 1	☉ f. 7, 14 m. h.
21	Cespäiw		Petronella	
22	Tõisip.		Paasto päiw	pilwe touswa
23	Kolmap.		Zuhha päiw	jälle
24	Neljap.		Maddise päiw	parras
25	Kede		Wiktor	kül- m.
26	Poolp.		Nestor	☉ f. 10, 4 om. d.

Jesusst kiusatas. Matt. 4, 1.

27	Pühhap.		7 P. Paastun	lummi nak-
28	Cespäiw		Justus	kapsaddama.

1.	Webr.	tousep päiw	f. 7, 22 M	lät lojale	f. 4, 38 M.
10.	—	—	— f. 7, 1 M.	—	— f. 4, 59 M.
20.	—	—	— f. 6, 37 M.	—	— f. 5, 23 M.

Marzi ehk Paasta - ku.

Sel kuul om 31 päiwa.

1	Õõisip.		Albinus	parras
2	Kolmap.		Luise	fülm
3	Neljap.		Adrian	ja selge
4	Kede		Kunigunde	taiwas
5	Poolp.		Widrik	
Kanaanea naine Matt. 15, 21.				
6	Pühhap.		2. P. Paastun	☉ f. 8, 27m.
7	Cespäim		Perpetua	ilm nakkap
8	Õõisip.		Siprian	fullale
9	Kolmap.		Prutenzius	minnema,
10	Neljap.		Mikeus	pilwe ilm
11	Kede		Kottwrid	
12	Poolp.		'Melje'	armolikke Kelsri
Herra Aleksandri Pawlowitši troni päle samise P.				
Jesús ajap kurratit wälja. Luk. 11, 14.				
13	Pühhap		3. P. Paastun	õddango tuul
14	Cespäim		Matilde	☉ f. 10, 26m.
15	Õõisip.		Longinus	selge ja
16	Kolmap.		Rabriel	pehne
17	Neljap.		Eruta	ilm.

18	Kede		Pert	ilm om
19	Poolp.		Jofep	
Jesús sēdap 5000 meest. Jaan. 6, 1.				
20	Pühhap.		4. P. Paastun	mitmesug.
21	Cespäim		Penedikt	☉ f. 4, 44m. δ
22	Õõisip.		Kamael	gune wihma
23	Kolmap.		Teodor	fattap, ilm
24	Neljap.		Kasimir	
25	Kede		Maria kolutamisfa P.	
26	Poolp.		Emanuel	nakkap
Jesús heidetas kiwmega. Jaan. 8, 46.				
27	Pühhap.		5. P. Paastun	selletama
28	Cespäim		Kideon	☉ f. 10, 57h.
29	Õõisip.		Eustakius	lāmne
30	Kolmap.		Adonis	päiwa.
31	Neljap.		Zetlaus	
1. Märzil toufep päim f. 6, 16m. lät lojale f. 5, 44m.				
10. — — — f. 5, 54m. — — f. 6, 6m.				
20. — — — f. 5, 50m. — — f. 6, 30m.				

1	Kede		Teodora	lämme
2	Poolp.		Teodosia	louna tuul

Jesus söitap Jerufalemmi lina sisse. Matt. 21, 1.

3	Pühhap.		Urbe P.	Jttes
4	Cespäiw		Ambrosius	selge ilm
5	Loisip.		Justinus	Cl. 2, 6 m. p. 1
6	Kolmap.		Sikstus	lämme ilm.
7	Neljap.		Suur neljap.	Jim nakkap
8	Kede		Suur Kede	käändma,
9	Poolp.		Ezekiel	pohja tuul

Jesus tousep fooljist illes. Mark. 16, 1.

10	Pühhap.		1. Krist. illestõsemisse P.	
11	Cespäiw		2. Krist. illestõsemisse P.	
12	Loisip.		Julius	jahhe pilwe.
13	Kolmap.		Valerian	Cl. 9, 44 m. h.
14	Neljap.		Erburzius	alluene, kül
15	Kede		Obadja	pohja tuul.
16	Poolp.		Karisius	

Jesus näitap henda Jüngri. Jaan. 20, 19.

17	Pühhap.		1 P. p. R. üll. P.	Paim pais-
18	Cespäiw		Rudolw	tap mõnni-
19	Loisip.		Simon	förd,
20	Kolmap.		Sulpizius	Cl. 1, 6 m. h.
21	Neljap.		Simon	mõnniförd
22	Kede		Rajus	om
23	Poolp.		Jüri päiw	lumme-saddo

Hä farjus. Jaan. 20, 12.

24	Pühhap.		2 P. p. R. üll. P.	ilm
25	Cespäiw		Mer ^s . Ew.	känap
26	Loisip.		Eselias	allasi,
27	Kolmap.		Anastasius	Cl. 1, 17 m. h.
28	Neljap.		Plandina	tule käuwa,
29	Kede		Witalis	wihmane
30	Poolp.		Leonora	ilm.

1.	Aprilil	tousep päiw	F. 5,	1 M.	lät lojale	F. 6, 59 M.
10.	—	—	F. 4, 41 M.	—	—	F. 7, 19 M.
20.	—	—	F. 4, 18 M.	—	—	F. 7, 42 M.

Üriksest aiga. Jaan. 16, 16.

1	Pühhap.		3 P.p.R.üll.P.	Pohja tule
2	Cespäiw		Sigismund	ent selge
3	Loisip.		Risti löidmin.	ilm
4	Kolmap.		Wlorentiue	
5	Neljap.		Rottard	f. 5, 40 m. h
6	Kede		Lütrik	Ilm lät
7	Poolp.		Henriette	lammes

Jesús kulutap et temma esä mannu lät. Jaan, 16, 5.

8	Pühhap.		4 P.p.R.üll.P.	Kerge pilwe
9	Cespäiw		Niggola päiw	nink jahhe
10	Loisip.		Kordian	ja kahho.
11	Kolmap.		Pankrazius	
12	Neljap.		Nero	f. 5, 38 m. h
13	Kede		Serwastius	Wihma
14	Poolp.		Kristian	fettap.

Dige palleminne. Jaan. 16, 23.

15	Pühhap.		5 P.p.R.üll.P.	Itkes weel
16	Cespäiw		Peregrinus	wihma saddo
17	Loisip.		Rudolw	ja lämme

18	Kolmap.		Erif	ilm
19	Neljap.		Läiwämin. P.	f. 8, 53 m. h
20	Kede		Pil	mürrista-
21	Poolp.		Ernestine	minne.

Jesús tootap pühha waimo lähätada. Jaan. 15, 26.

22	Pühhap.		6 P.p.R.üll.P.	Pitse wihma
23	Cespäiw		Fesiderius	ja
24	Loisip.		Ester	jahhe
25	Kolmap.		Urbon	ilma
26	Neljap.		Petronella	f. 5, 16 m. d.
27	Kede		Ludolw	käiwa tõine
28	Poolp.		Willem	tõise perra

Pühhas waimust. Jaan. 14, 23.

29	Pühhap.		1 Suuwiste P	selge ja
30	Cespäiw		2 Suuwiste P	lämme
31	Loisip.		Kotsfalk	ilm.

1.	Mai tousep päiw	f. 3, 55 M.	lät lojale	f. 8, 5 M.
10.	—	—	f. 3, 40 M.	— f. 8, 20 M.
20.	—	—	f. 3, 24 M.	— f. 8, 36 M.

1	Kolmap.		Marsellin	Pilwe ilm
2	Neljap.		Erasmus	ja
3	Kede		Widerika	f. 7, 21 m. ö
4	Poolp.		Kabriel	pohja tuul

Jesús kónnelep Nifodemussega. Jaan. 3, 1.

5	Pühhap.		Kolmainnuse P.	lámme
6	Cespäim		Artemius	rasse ilm,
7	Tõisip.		Medardus	mürristap
8	Kolmap.		Lufretia	ja
9	Neljap.		Parnabas	wihma
10	Kede		Blawius	f. 11, 5 m. ö
11	Poolp.		Urifa	sattap.

Kittas mees ja Lazarus. Luf. 16, 19.

12	Pühhap.		1 P. p. R. P.	Kerge tule
13	Cespäim		Tobias	siski
14	Tõisip.		Tetlow	iffes
15	Kolmap.		Witus	selge
16	Neljap.		Justina	

17	Kede		Nikander	f. 5, 24 m. ö
18	Poolp.		Kristow	ilma.

Suur õbbango söomaig. Luf. 14, 16.

19	Pühhap.		2 P. p. R. P.	Jlm kánap
20	Cespäim		Wlorian	wihma sattap
21	Tõisip.		Rabel	kange tuul.
22	Kolmap.		Agatus	Jlm lát
23	Neljap.		Uksel	lámmeibas
24	Kede		Janipäim!	
25	Poolp.		Webronia	f. 10, 21 m.

Arakaddonu lammas. Luf. 15, 1.

26	Pühhap.		3 P. p. R. P.	suggulikko
27	Cespäim		7 maggaide P.	lámme
28	Tõisip.		Josua	wihma,
29	Kolmap.		Petri nink P. P.	ja
30	Neljap.		Pawli mället.	lámme öö.

1.	Juni	tousep	päim	f. 3, 12 M.	lát	lojala	f. 8, 48 M.
10.	—	—	—	f. 3, 10 M.	—	—	f. 8, 50 M.
20.	—	—	—	f. 3, 13 M.	—	—	f. 8, 47 M.

1	Kede		Leobald		piske
2	Poolp.		Maria kaemise P.		
Olge armolikko. Luk. 6, 36.					
3	Pühhap.		4 P. p. R. P.	f. 5, 53 m. h.	
4	Cespäim		Ulrik		wihma.
5	Zõisip.		Anshelm		Jahhe
6	Kolmap.		Hektor		louna tuul,
7	Neljap.		Zemetrius		weidikesse
8	Kede		Kilian		wihma,
9	Poolp.		Sirillus		rahholik
Petri rohke kalla - saak. Luk. 5, 1.					
10	Pühhap.		5 P. p. R. P.	7 welliste P.	
11	Cespäim		Leonore	f. 3, 29 m. h.	
12	Zõisip.		Hindrik	Penne - fu allustus	
13	Kolmp.		Marrete päim		ilm mõnnl.
14	Neljap.		Ponawent		fõrd tullewa
15	Kede		Apostlike lamfuhminne		
16	Poolp.		Hilarius		piswe, wäega
Wäeride õigus. Matt. 5, 20.					
17	Pühhap.		6 P. p. R. P.	f. 3, 45 m. h.	
18	Cespäim		Aleksius		selge nink

19	Zõisip.		Rosina		lämme ilm.
20	Kolmap.		Ruwina		Pilwe päiwa
21	Neljap.		Elias		nink wahbest
22	Kede		Maria Madalena. Meije		
armolikko last Keisri Prowwa Maria					
Wedorowna nimme päim.					
23	Poolp.		Udeiseid		päis'an päim
Jesus sõdap 4000 meest. Mark. 8, 1.					
24	Pühhap.		7 P. p. R. P.		õddango
25	Cespäim		Jakobi päim		f. 8, 46 m. h.
26	Zõisip.		Anna		tuul nink
27	Kolmap.		Marta		wihma saddo
28	Neljap.		Pantalon		ilm
29	Kede		Peatriks		nakkap jälle
30	Poolp.		Rosalia		
Wõls - Proweti. Matt. 7, 15.					
31	Pühhap.		8 P. p. R. P.		selletama.

1.	Juli tousep päim	f. 3, 24 M.	lät lojale	f. 8, 36 M.
10.	—	—	—	f. 8, 22 M.
20.	—	—	—	f. 8, 4 M.

Augusti ehk peimo - ku

1	Cespäiw		Pet. kin. keutm. P. ☉ f. 3, 43	
2	Loisip.		Hannibal	m. p. l.
3	Kolmap.		August	hå suwwe
4	Neljap.		Dominikus	ilm
5	Kede		Randidus	lämme
6	Poolp.		Ullond. P.	päiwa

Illekohto majapiddaja. Luf. 16, 1.

7	Pühhap.		9 P. p. R. P.	nink
8	Cespäiw		Kotli	☉ f. 8, 24 m. h.
9	Loisip.		Remanus	mõnnikõrd
10	Kolmap.		Lauritse päiw	ka
11	Neljap.		Olga	mürrista
12	Kede		Penne ku löpp.	minne
13	Poolp.		Leonard	

Jerusalemmi lina ärrahäetamine. Luf. 19, 41.

14	Pühhap.		10 P. p. R. P.	hå, selge
15	Cespäiw		Mär. taiwa minnem, ☉ f. 4,	
16	Loisip.		Isaf	5 om. õ.
17	Kolmap.		Henning	päiwa
18	Neljap.		Lena	ja lämme

Sel kuul om 31 päiwa.

19	Kede		Ambrosius	ilm
20	Poolp.		Pernhard	
Wariseer nink müütnik. Luf. 18, 9.				
21	Pühhap.		11 P. p. R. P.	wäega
22	Cespäiw		Wilibert	armas
23	Loisip.		Werdinand	☉ f. 8, 41 m. õ.
24	Kolmap.		Pertli päiw	ilm,
25	Neljap.		Ludwig	selge ja
26	Kede		Natalia	lämme,
27	Poolp.		Rebhard	kange tuul

Keleto nink kerveto inniminne. Mark. 7, 31.

28	Pühhap.		12 P. p. R. P.	toop wihma,
29	Cespäiw		Jäni pä mahhalõminne	
30	Loisip.		Meije armolikkõ Keisri	
Herra Aleksandri Pawlowitsi, nink ka				
nore suur wõrsti Herra Aleksader Ni-				
kolajewits nimme - päiw.				
31	Kolmap.		Rebekka	☉ f. 0, 55 m. õ.

1. Augusti touse päiw f. 4, 20 M. lät lojale f. 7, 40 M.
 10. — — — f. 4, 40 M. — f. 7, 20 M.
 20. — — — f. 5, 3 M. — — f. 6, 57 M.

1	Neljap.	 Egidius	päim
2	Rede	 Elisa	paistap
3	Poolp.	 Edelwina	harwaste
Preestri nink Lemiti. Luk. 10, 23.			
4	Pühhap.	 13 P. p. R. P.	ennamb
5	Cespäim	 Elisabet. <i>Meie armolikk,</i> <i>Keisri Prowwa Elisabet Aleksiewna</i> <i>nimme päim.</i>	
6	Tõisip.	 Mangus	<i>C f. 3, 22 m. d.</i>
7	Kolmap.	 Regina	om taiwas
8	Neljap.	 Mar. sünd. P.	pilwe
9	Rede	 Bruno	al
10	Poolp.	 Sostenes	
Kumme piddali tebbitse. Luk. 17, 11.			
11	Pühhap.	 14 P. p. R. P.	ilm
12	Cespäim	 Sirus	nakkab
13	Tõisip.	 Amatus	jälle selle.
14	Kolmap.	 Misti üllend.	tama.
15	Neljap.	 Põri päim. <i>Meie armolikk.</i> <i>To Keisri Herra Aleksandri Pavli.</i> <i>wiski Kronimisse Pühha.</i>	

16	Rede	 Kerhard	<i>● f. 8, 40 m. h</i>
17	Poolp.	 Lambert	Jahhe
Mamma - orjus. Matt. 6, 21.			
18	Pühhap.	 15 P. p. R. P.	õ tullewa
19	Cespäim	 Werner	ent päiwa
20	Tõisip.	 Mariana	ajal
21	Kolmap.	 Matt. Ew.	om hä ja
22	Neljap.	 Maurizius	<i>D f. 12, 37 m.</i>
23	Rede	 Alewas	<i>p. l.</i>
24	Poolp.	 Jani saminne	selge ilmt.
Maina - lina last - naise poig. Luk. 7, 11.			
25	Pühhap.	 16 P. p. R. P.	undse
26	Cespäim	 Jani opper. P.	ja
27	Tõisip.	 Udoism	rõsse
28	Kolmap.	 Nikodemus	
29	Neljap.	 Mikli päim	<i>● f. 10, 2 m. h</i>
30	Rede	 Hieronimus	ilm.
1. Sept. tousep päim f. 5, 31 M. lät lojale f. 6, 29 M.			
10. — — — f. 5, 53 M. — — f. 6, 7 M.			
20. — — — f. 6, 17 M. — — f. 5, 43 M.			

Oktober ehk wina-ku

1	Poolp.	 Remigius	silwe allune
Wee-tõbbine. Luf. 14, 1.			
2	Pühhap.	 17 P. p. R. P.	süggisine
3	Cespäiw.	 Jarrus	ilm,
4	Lõisip.	 Pranziskus	fange
6	Kolmap.	 Analia	tule
6	Neljap.	 Wides	Cf. 1. 44 m. h.
7	Kede	 Wridbert	
8	Poolp.	 Purferd	touswa

Suremb fask. Matt. 22, 34.

9	Pühhap.	 18 P. p. R. P.	pohja poolt,
10	Cespäiw.	 Keronis	külma
11	Lõisip.	 Anshelm	wihma.
12	Kolmap.	 Walwrid	Perrast
13	Neljap.	 Wilhelmine	nakkap jälle
14	Kede	 Armol. last Reisri Promwa	Maria Weodorowna sündimise päiw.
15	Poolp.	 Wlorentin	

Lumallune. Matt. 9, 1.

16	Pühhap.	 19 P. p. R. P.	sselletama.
17	Cespäiw.	 Hedwig	Süggisinne

Sel kuul om 31 päiwa.

13	Lõisip.	 Luf. Em.	selge nink
19	Kolmap.	 Wendelin	hå ilm
20	Neljap.	 Ursula	Hommun-
21	Kede	 Kordula	gutsel
22	Poolp.	 S. W. M. P.	Df. 2, 47 m. h.

Saja reiva. Matt. 22, 1.

23	Pühhap.	 20 P. p. R. P.	ajal om
24	Cespäiw.	 Hortensia	undse,
25	Lõisip.	 Kapitolinus	õ ajal
26	Kolmap.	 Amandus	kahhotap
27	Neljap.	 Krispin	nink lummi
28	Kede	 Simon Jud.	● f. 7, 24 m. õ
29	Poolp.	 Angelinus	nakkap

1 Runninga-mihhe tõbbine poig. Jaan. 4, 47.

30	Pühhap.	 21 P. p. R. P.	henda
31	Cespäiw.	 Wolfgang	näutma.

1. Oktob. tousep päiw f. 6; 43 M. lat lojale f. 5, 17 M.

10. — — — f. 7, 1 M. — — f. 4, 59 M.

20. — — — f. 7, 26 M. — — f. 4, 34 M.

November ehk Talwe: ku

1	Tõisip.		Hengide P.	külmi
2	Kolmap.		Pühhide P.	ja
3	Neljap.		Tilemann	weidikesse
4	Kede		Otto	†. 4, 1 om.
5	Poolp.		Lotta	lummi

Kawwal sullane. Matt. 18, 23.

6	Pühhap.		22 P. p. R. P.	külma
7	Cespäiw		Engelbert	tule
8	Tõisip.		Aleksandra	ja
9	Kolmap.		Teodor	päiwa
10	Neljap.		Martin Lutter	paistminne.
11	Kede		Marvi Piiskop	
12	Poolp.		Jonas	● †. 8, 5 om. 6

Kohto-rahha. Matt. 22, 15.

13	Pühhap.		23 P. p. R. P.	rahhoik
14	Cespäiw		Alweus	ilm,
15	Tõisip.		Leopold	selge päiwa.
16	Kolmap.		Aurora	Ilm lät jälle
17	Neljap.		Ottomar	pilwele,

Sel kuul om 30 päiwa.

18	Kede		Aleksander	wihma
19	Poolp.		Elisaber	sattap.

Wiimne kohto päiw. Matt. 25, 31.

20	Pühhap.		24 P. p. R. P. †. 5, 35 m. 6	
21	Cespäiw		Mariaohwritf.	J'kes pilwe.
22	Tõisip.		Alwou us	Sddako
23	Kolmap.		Klaudius	tulega
24	Neljap.		Klemens	lät ilm
25	Kede		Katrina päim	Palwe rede.
26	Poolp.		Pusso	jälle selges.

Jesus sõitap Jerusalemmi lina sisse. Matt. 21, 9.

27	Pühhap.		1 Kr. Tullem P	● †. 5, 4 m. 6
28	Cespäiw		Rünter	pehme
29	Tõisip.		Eberhard	ilm.
30	Kolmap.		Andresse päim	

- 1. Nov. tousep päiw †. 7, 53 M. lät lojale †. 4, 7 M.
- 10. — — — †. 8, 11 M. — — †. 3, 49 M.
- 20. — — — †. 8, 27 M. — — †. 3, 33 M.

Tezember ehk Joulo / ku

1	Neljap.	 Parbara	lummi
2	Kede	 Arnold	ja
3	Poolp.	 Agrifola	tuul
Tähhe enne viimsel päiva. Lut. 21, 25.			
4	Pühhap.	 2 Kr. Tullemp	Et. 10, 23 m.
5	Cespäiw	 Sabina	rahholik
6	Tõisip.	 Niggolapäiw	ilm
7	Kolmap.	 Antonia	ja
8	Neljap.	 Maria sam. P.	selge
9	Kede	 Juhkum	päiwa,
10	Poolp.	 Põri päiw	
Ja an lähätap Jesu mannu. Matt. 11, 2.			
11	Pühhap.	 3 Kr. Tullemp	Paljo
12	Cespäiw	 Meije armol	Et. 2, 36 m. õ
Keiseri Herra Aleksandri Pawlowitsi sündimise päiw.			
13	Tõisip.	 Luzia	lummi
14	Kolmap.	 Nikasius	sattap;
15	Neljap.	 Johanna	lange
16	Kede	 Lidia	ja
17	Poolp.	 Eiberius	

Sel kuul on 31 päiwa.

Jani tunnistus Jesussest. Jan. 1, 19.			
18	Pühhap.	 4 Kr. Tullemp	fülma
19	Cespäiw	 lot	tule
20	Tõisip.	 Abraham	Et. 0, 25 m. h.
21	Kolmap.	 Toma päiw	pilwe
22	Neljap.	 Peata	ilm
23	Kede	 Wiktorja	ja
24	Poolp.	 Adam ja Ewa	parras
Jesusse sündiminne. Lut. 2, 1.			
25	Pühhap.	 1 Talwiste P.	Wenne riik sai 1912 waenlaste käest pästetu.
26	Cespäiw	 2 Talwiste P.	Et. 5, 20 m. õ
27	Tõisip.	 Jani opp. P.	fülma
28	Kolmap.	 ilmsüta laste P.	paljo
28	Neljap.	 Noa	lummi
30	Kede	 Tomit	ja ka nge
31	Poolp.	 Silvester	fülma.

1. Tezemb. tousep päiw Et. 8, 37 M. lat loiale Et. 3, 23 M.
 00. — — — Et. 8, 40 M. — — Et. 3, 20 M.
 01. — — — Et. 8, 36 M. — — Et. 3, 24 M.

Ujastaja mudutaminne.

- 1) Kewmaja allustap sel 8 Marzi ehk paasto - ku päiwal sel 11, 4 Min. ödangut sel ajal.
- 2) Sumwi allustap sel 7. Jaui - ku päiwal sel 9, 18 in. öddangul.
- 3) Siggise tullep kätte sel 1. Septembril ehk Mihkli - ku päiwal sel 11, 14 Min. fest päiwa ajal.
- 4) Talw allustap sel Dezembri ehk Joulo - ku päiwal sel 4, 10 Min. hommungul.

Päiwa nink fu warjotamine.

Ku warjotamist ei olle sel ajastajal mitte.
Päiwa warjotamist om kül, ent ei olle meisse ilma-
jaun mitte nähta.

Meije armolikko Keisri Her'ra Maja.

- Aleksander Pawlowits, Keiser nink lige wenne-
riki esiwallitija, om sündinu sel 12. Dezem. 1777.
Temma Prowwa om Elisabet Aleksiewna, sün-
dinud sel 13. Januari ku päiwal 1777.
Päst Keisri Prowwa emma) Maria Weodorow-
na, sündinu sel 14. Oktobri ehk wina - ku päi-
wal 1759.
Konstantin Pawlowits, Zesarewitz nink Suur-
wörst, sündinu sel 27. Aprili ehk Jurri - ku päi-
wal 1779.

- Suur - wörst, sündinu sel 25.
Jan - ku päiwal 1790. Temma Prowwa m:
Aleksandra Weodowna, Suur - wörsti Prowwa,
sündinu sel 2. Juli ehk haina - ku päiwal 1798.
Aleksander Nikolajewits, Suur - wörst, sündi-
nu sel 17. Aprili ehk Jurri - ku päiwal 1818
Maria Nikolajewna, Suur - wörsti Preisi, sün-
dinu sel 6. Augusti ehk yommu - ku päiwal 1819.
Suur - wörst Michael Pawlowits, sündinu sel
28. Januari ehk wastse ajastaja ku päiwal 1790.
Suur - wörsti Prowwa Maria Pawlowna, sündi-
nu sel 4. Webruari ehk küünla - ku päiwal 1786.
Temma abbikaas om
Karl Wridrik, Saksen - Weimari perrandaja Suur-
wörst.
Suur - wörsti Prowwa Anna Pawlowna, sündi-
nu sel 7. Januari ku päiwal 1795. Temma abbi-
kaas om;
Willem Wridrik Georg, Hollandi kunningriki
perrandaja Suur - wörst.

Siwlandi - Kubernementi jama, nink kui kawwen
toine toisest om.

1. Peterburgi sure te pääl.

Miga linast Neuermüli jama, om	11	Wersta.
Neuermülist, Hillensweri ehk parwe jama	15	—
Parwe jama Engelhardi jama	18	—
Engelhardist Kaupa jama	20	—
Kaupast Penzimoisa jama	21	—
Penzimoisast Wolmeri jama	18	—

	Wersta.
Bou	
Takli ehk Eggimast,	20 —
Kulpiſt Leilitſi ehk Paatri jama	17 —
Paatriſt Kuikatsi jama	22 —
Kuikatsiſt Udderna jama	24 —
Uddernaſt Tarto lina	25 —
Tarto linast Jggawerre jama	23 —
Jggawerreſt Torma jama	23 —
Tormast Nenna jama om	25 —

Sääł tullep Tallina=ma piir wasta.

2. Moskwa sure te pääł.

	Wersta.
Riga linast Kirholmſi jama, om	14 Wersta.
Kirholmſiſt Ogrimoſi jama	21 —
Ogremoſiſt Jmpremoſi jama	23 —
Jmpremoſiſt Nömerimoſi jama	16 —
Nömerimoſiſt Koffenhuſi jama	21 —

Sääł tullep weune=ma piir wasta.

3. Perno sure te pääł.

	Wersta.
Riga linast lät te ammak Wolmeri jamani.	
Wolmeriſt Rango jama, om	23 Wersta.
Ranzojamast Rujja jama	22 —
Rujja jamast Moisekülle jama	21 —
Moiseküllast Killingi jama	20 —
Killingiſt Surri jama	22 —
Surri jamast Perno lina	17 —
Perno linast Alliko jama	25 —

Sääł allustap Tallina=ma piir.

4. Pihkwa sure te pääł.

	Wersta.
Riga linast lät se te ammak Kulpi jamani.	
Kulpiſt Piviſi jama, om	20 Wersta.
Piviſiſt Menniſte jama	20 —

Menniſteſt Senne jama, om	20 Wersta.
Senneſt Werro lina	29 —
Werruſt wastelina jama	27 —

Sääł allustap wenne=ma piir.

Sääł piddamiſſe päiwa.

Anzo moisan, Urwaste fihhelfunnan, sel 14 Mihkli=ku päiwal.
Helme moisan, Helme fihhelfunnan, sel 15. poimo=ku päiwal.
Kortemoisan liggi Walga lina, sel 15. Mihkli=ku päiwal.
Kosse moisan, Raugo fihhelfunnan sel 24 poimo=ku päiwal.
Puſtiwerre moisan, Pölzama fihhelfunnan sel 15 wi=na=ku päiwal.
Menniſte moisan, Hargla fihhelfunnan sel 10. Mihkli=ku päiwal.
Moisekatsen, Pölwe fihhelfunnan sel 10. poimo=ku päiwal.
Oldrimoisan sel 10. Mihkli=ku päiwal.
Orriko moisan, Rambia fihhelfunnan sel 15. wi=na=ku päiwal.
Palopperre moisan Ottapäh fihhelfunnan sel 17 Mih=kli=ku päiwal.
Pöllamaal sel 17. Mihkli=ku päiwal.
Pölwa kerriko man sel 8. Mihkli=ku päiwal.
Reppina moisan, kerriko man sel 4. Mihkli=ku päiwal.
Tarto linan, 1) suur sakſa laad, sel 6. Januari=ku päiwal, kolm nädalid. 2) Petri päiwal, kats päi=wa; 3) sel Mihkli=ku päiwa, kats päiwa; 4) Mih=kli päiwa, kats päiwa.

Tarwasto moisan, Tarwasto fihhelfunnan Petri
päiwal, sel 29. Jani-ku päiwal.

Walga linan, 1) sel 12. Jani-ku päiwal; 2) sel 10.
poimo-ku päiwal; 3) Mihkli päiwal.

Wastse linan, Mihkli päiwal.

Werro linan, 1) sel 2. Webruari-ku päiwal suur saksa
laad 8. päiwa; 2) Jani päiwal; 3) sel 24. Mihkli-
ku päiwal; 4) Marti päiwal.

Willandi linan, 1) kunnla päiwal, suur saksa laad,
8 päiwa; 2) Jani päiwal, kats päiwa; sel 24.
Mihkli-ku päiwal, kats päiwa.

.....

Kui meie ausa luggeja woiva ommatfide Sean
hea rahhotermufega koddopaigun olla, siis on
neil Jummalad tännaden hea meel, n. nemma
ei udle siis kängemale. Ugga kui armas päiw
ommingul omma auoga touseb, siis ehk mitto
neist ei tia, kost temma tulleb; n. kui ta oddan-
gul allalääb, ei tia nemma jällegi mitte, kōhe
ta lähhab, kōhe ta õfel omma walguse ärra-
peedab. n. marast kallajat teed möda ta omma
tousmise kottuse jälle lewlab. Ehk kui ku —
pea kahwatanu, sirbis ärralõpnu pallega labbi
õ kōib, pea jälle rōõmsa tämwe pallega kui sõb-
ber meie peäle mahhakaeb; siis ei tia nemma ka
mitte, kuidas ta ennast nenda mudab. Minä kui
nemma õfel taewa pole kaelewa, ja selle laotus

tõis terni wai tähti näggewa, — ütš leühkleb,
tõine hiilgab —; siis arwawa nemma, õfsego
ollese nesaamma kōik ennegi innimeste pärrast
seäl, — n. ei tia ommetegi, mes neist piddada,
ja kuidas neist arwada. Arma sõbra, sedda
ei olle kita, et nisuggust egga pääw nättas, ent
eal ei küffita, mes ta kōik peas ollema. — Tae-
was, on ütš suur ramat, mes Jummal wae n.
helduse kulutab, n. kelle sees mitto head ebbauffu
n. pattu wastust on; ja ne terni omma selle ra-
mato kuldrähe. Ent se ramat on umbkeli kir-
jotud, n. ei woi sedda mõista, kui tõlkjat ei olle.
Ugga kes eal se ramat, täis immid n. Jummal
kituse laulu, mõistab ja loeb, selle ei lä aeg
kunnagi iggawes, kui temma ka õfel ilmütsinda
tee peäl on; — n. kui pimmedus tedda tahhab
küsada kirjg teggema, — ei ta ei te.

Sepärrast olleme sedda nõuwo wõtnu, teile
tähtramatun nende affade pärrast mõnda õppe-
tust n. selletust anda, ja tahhame temmahawa
maast n. päiwast allustada. Eddeõpiddi, kui
teie sedda heäs wõttate n. Jummal aitab, ehk
siis ka kuust n. ternidest teile juttustame.

M a a : i l m a s t .

Silma nättan n. innimeste armaden on maa
kõige omme mäggede n. orrodega ütš marato suur
õdrik wälli. Tolpool weert ei olle middagi eunam.

Seäl on taewas maaga otsego kockolidetu n. kat-
tab tedda kui kummar kaas. Seäl tulleb päiw
süggamusest ette, pea warremalt pea ildamalt,
ütte tutwa mäe parremal ehk pahhemal polel.
Nisammuti ka ku n. terni; n. need ei näü joht
mitte ülliwäga kõrge meie pea koptal ollewat. —
Se kōik olles niūd öige kül, kui sedda mitte par-
remast es peas teadetama; ent meie terninūdja
n. kalendritegegeja teadwa meil selletada, et se
ennegi silmanäitamise affi on. — Kui kea kättes
wōttas, kōddust wäljamüna, n. tahhas maas
ilma otsa reißida, selle wereni, kos ütte toufwat
terni woib käega ärrahaarda n. taska wai kar-
mañni pañna, siis saas ta näggema, kui wäga
temma walle mõlemine tedda petnud. Temma
woib, ikka ögwa perri päiwa, Lätti, Kurra,
Pola, Preisi, Saksa n. Pransuse maa läbbi-
müna, seält laiwaga ülle sure Atlandi-merre
Amerika male, Amerika-maa ilmajaust ja mit-
ma pagganarahwa kēskelt läbbi, tolpolitise sure
merre weerde; seält jälle laewaga ikka eddesi;
n. kui temma nakkab inimes pannema, et weel
ilma otsa kätte ei sa, et täl kül, jubba kats wai
pooskolmat aastaega reissi peäl lõpnud, siis saab
temma arwamata ja teadmata Kamtsatka male,
jälle meie Keisri sure riigi piri. Seält käib tem-
ma ikka weel ögwa perri päiwa eddesi, mitma ja
mitme kele rahwast läbbi, mes koriaki, Tungu-

se, Jakudi, Tšuwasssi, Kalmuki, Parrabintsi,
Penninukti n. Mortwina rahwas omma; n. selle
tee peäl kuleb tõmma mõnikörd sārast keelt, mes
temma melest pea kui tuttav kuulda; ja nakkas-
wa tälle ka Wennelasi wasta puttuma, seni kui
temma öige perriš Wennemale saab. Kui tem-
ma niūd Kasani linast Moskwahe, n. seält, Iweri
n. Nowgorodi kumwermangust läbbi, Porkowa
liñna saab, nätsse siis tulleswa tälle jo maamehhe
winaworiga wasta, n. rõmsast läab temma nen-
de seltsin omma kōddo, ni et temma jälle omma
elloprika saab, ei ka olle maailma otsa mitte
näünu. Mōistke, temma on ni, kui lang üm-
bre terra joseb, ümbre maailma reißnu; n. kui
temma öddangut pole wäljaläts, siis tulleb tem-
ma päiwaga ommingo poolt wäñna paika tag-
gasi. Sārastid reissi, sedda ehk tōist kaot, on
jo, kes tiab kui paljo ümbre maa tettu. Kattel
ehk neljal aastal, ni kui keagi jõud, olli kōik se
teekond ärrakäitud. Ni en Inglišmaa laewa-
kaptan Cook (loege Kuuk) üttel lühikesel elloae-
jal kats-körd ümbre kõige se maailma reißnu;
ent kolmanda reissi peäl tapsiwa n. sõiwa mõts-
inimese Dwai Saren temma ärra.

Sellest, n. weel mitmast muust läbhest
teadwa oppetud rahwas, et mitte maa üts lai
sōest ei olle, mil kõigepiddi piñtliissi weri olles,
enge üts määrato ümmargune kuul ehk loot. Tems

ma peetas taewa luhwtin*), taewa ilmarrambdte
mata laotuse al ilma toeta, nenda kui päiw n. ku,
omman paigan neide ilmarraluggemata ternide
sean; ja temma on ümber ja ümber, kun iweffi,
ehk suur pallaw, ehk kibbe külm ei kela, ilmaar-
wamata rohkode n. puijega ehhitud, n. on täis
ellajid, mes innimese wäe alla heidetu omma.

Urge üffuge mitte, et sel wiisil üts ossa neist
loodasjust peäga allaspiddi peas saisma, n. ol-
les peljada, et need peas maa küllest ärrapud-
dinema ja kohbe ärrasaddama n. kauma. Se
ei woi olla; sä, kõigen paigun hoiab maa need
loodasju, mes helde Jummal temma peäle seäd-
nu ollema, kui emma omme lasti, ennese külle,
ja ei lasse mesmiddagi ennese mant ärralahkuda,
kui ennegi innimeste hengi, kea kui taewa om-
matse mitte selle maailma perritsis ei woi jada.
Kõigen paigun arwatas sedda allapolitses, mes
jalgu al on, ja üllepolitises, mes pea ülle on.
Kegi ei tunne, ei woigi üttelda ennast allan ol-
lewat; enge kõik omma üllewan, sest et maa neil
jalgu al, n. taewas omma ehhega neil pea kottal on.

Ugga meie armas luagega ei sä jobt weidi
immetellema, kui temmal niüd ehk eddimäst kõrs

*) Luhwt on se näggemata asii, mes meie kõiae
ellajidega maa peäl allati hongus kopsu sisse tõmbame.
Kui luhwt taewa al on liguman, siis kuisutas tem-
ma tules.

da kuulda saab, kui suur meie maa kuul ehk pal-
on. Kui keset läbbi maa ütte joont wois tõm-
mada, siis ta olles üttest otsast tõiste tuhhat 7
sadda ja 20 pennikoormat pik; ent üts joon, mes
temma ümbre õtse kui wõo pantud, on 5 tuhhat 4
sadda pennikoormat pik. Temma peälne kannab
päle 9 millioni ehk must tuhhat pennikoormat,
mes piute n. laiute mõdetud; n. sest on kats ossa
merd n. kolmas maad. Sedda maa n. wee war-
randust kofko arwatud on päle 2 tuhhat 6 sadda
62 millioni pennikoormat, mes kõrgute n. paksute
mõdetud. Kõik sedda on oppetud rahwas sure
hole n. terrase melega ärraarwanud, ja selget
arwo sellest andnud. Ent kegi ei kõhta Jum-
mala wägge ärrajuurdeida, ke seda õtsata
suurt palli omma näggemata kae peäl hoiab, ja
egga lomale temma peäl lastet n. siggidust an-
nab, ja lastekesel, mes ilmale tulles, ellawat
hõngo nenna sisse puhkub. Arwatas, et tuhhat
kõrd musttuhhat innimest üttelese maa peäl elas
wa, n. armsa Jummalala läest rawwitsust sa-
wa. — Kes arwab need tojust, mes Jummal
innimeste kae alla heitnud!

Ent imme läab weel suremas, kui

Päiwa st

nakkame kõnnelema. Sesamma, ehk ta küs meie
lähukeseni näis ollewat, kui ta ommingul wastse
Ugga üllestouseb, on siiski päle 20 musttuhhat

pennikoormat maa mant ärra. Et nüüd särast arwo õpõsamast woib ärraütelda kui ärraarwada, selle moiske: Kui päiwa siffest püsimees tähendas ei üttegi tõise kui õgwa sinno peale; siis woid sinna, kui püs jo walgalannu õmmeti weel julgeste nakkada wastset maia ennesele ülles ehhitama, ja woid selle siffen sünwõ, juwa n. maggada; ehk sa woid ilma peljota weel naest wõtta n. lasti sünnitada ja üllestaswatada ja need jälle abbiello sisse seada, n. wabhest weel lastelast natta sada. Sã, kui se püsiloõ ka allast ütte ruttoga õgwa pälejosõs, siis ei woi ta õmmeti mitte enne kui 25 aasta pärrast päi wast maa päle jõuda, et tãl kül suur wurgust on, n. arwatas et temma ütte minudikese gejal pea 2 wõrsta maad wois joõste.

Et nüüd sesamma joht ka ei olle ennegi ütse tulline täht, enge et temma, ni kui maa, ütse kuul on, mes luhwtin taewa laotuse al ei üttegi asja peale joetud, ei ka üttegi alluse peale kinnitud: se om jo silmaga natta. Ent kes jõuab omma arwoamisega temma surust teada sada, mes ütlemata on: sesõ et ta ni hirmus kaugel meist om, n. õmmetegi male rohkeste walged teeb, ja kõigen paigun, kõbbe ta paistab, sõjendust ja staimist sadab n. kõik kõssutab. Ta on pooltõist musttuhhat kõrd suurem kui maa. Mõttelge: kui päiw siffest one olles, siis es olles ütjinda meie

maailmal mahto seäl siffen; enge ka kuu, te 50 tuhhat pennikoormat meist ärra on, wois ka keel mata omma teewabhet ärrakõia, ilma et ta kõõ hegi kinnihakas ehk külge putus, ja temma wois kats kõrd ni kaugel meist olla, n. õmmetegi päiwa siffen nenda kui nüüd, umbre maa ilma kãwõwa. Ni suur on päiw! Ning tedda on sesamma wãgew kãssi tennu, te maa peäl sedda weilest sinnepiterra temma kõdran walmistab, — ütse ni immelik kui tõine! Ehk kes iniminne jõuab, ütte sinnepiterrakõst siggilkõ iddoga tetta!

Ei olle kaua aega, kui weel kõigekuulsama ternitundja päiwa ilmmãrato tullepõlli arwoõwa ollewad; ent sedda ennegi es jõua ütseki neist ärraarwada, kõst selle iggawetsel tullel jãtkõ pidõ sama, ni et ta nende tuhhande ja tuhhande aastaejaden es wãbhene, es ka kui kũnal ärra es kistu. Sã, õppetud rahwas ei tia ka joht kõik asju; ent kes ennast kiitleb, et ta kõik tiaõ, sedda ei woi usku. Sepãrrast nõis nüüd meie päi wil terninõudjil n. muil moistõiko mõõbil päiw, nisammoti kui maa, ütse jahhe n. hãmmar kuul ollewat, kõõ Jummalõ lomadel affet on te Jõõ sandar kiitwa, ja temma arwo tundwa. — Aga ni kui maa umbrel kõigepidõ kõõtotaw luhwt on ni on päiwa umbrel kõigepidõ se kaunis walus: n. ei olle sepãrrast mitte mõttelda, et sesamma walgus päiwale ilmkannatamata pallawat peas

teggema. Päiwa päiste ei olle effi tulli, enge
teeb ennegi lämmit n. pallawat maa poäl, kui
ta maa päle päistab, n. sedda lämmit, mes
mäa n. kõige mäitse asjade sissen on, ülles wirz
rotab ja õtsego ellawas teeb. Et maal ennesel
omina kes speetawat lämmit on, mes õtsego wäl
ja sundmist odab, se on sest tutta, et, kui ka
kestalwel kats kätma asja tõist tõise külge hõ
rutas, nejamma eesmält lämmit, päle se pal
lawas, n. wimate kumas evk ellawa tullelegiga
pallama läwa. — Sepärrast woib siis kül us
kuda, et päiw effi ütš kõwwa, parraja walguse
ga waljustedu ilmatul on, n. et temma peäl
koif aaktaega läbbi üllhillusa lilli heitsewa n.
maqausat haiso andwa, ja et ni kui siin ilman in
nimese, — seal pühha enali ellawa, n. et seal
nida kui wastfen Jerusalemin üttegi wõd ei ka
talwe ei olle, enge selge päiw ja ütš iggawene
rõmoliik henguse päiw n. suur pühha on. Dnnis
Lutter on ka jo nisuggust tähhendanu; n. ei olle
middagi mes id kelab lootmast, et meie effi
gi ütiskõrd kui engli siina saasse tullesma., et
seal ennam, kui siin, Jummalala armo immetege
gu woime tutta sada n. pühhašt sõamešt kitta.

Der Druck dieses Kalender-Anhanges wird erlaubt.
Gorpat, am 8. December 1820.

E. W. Moriz, Censor.